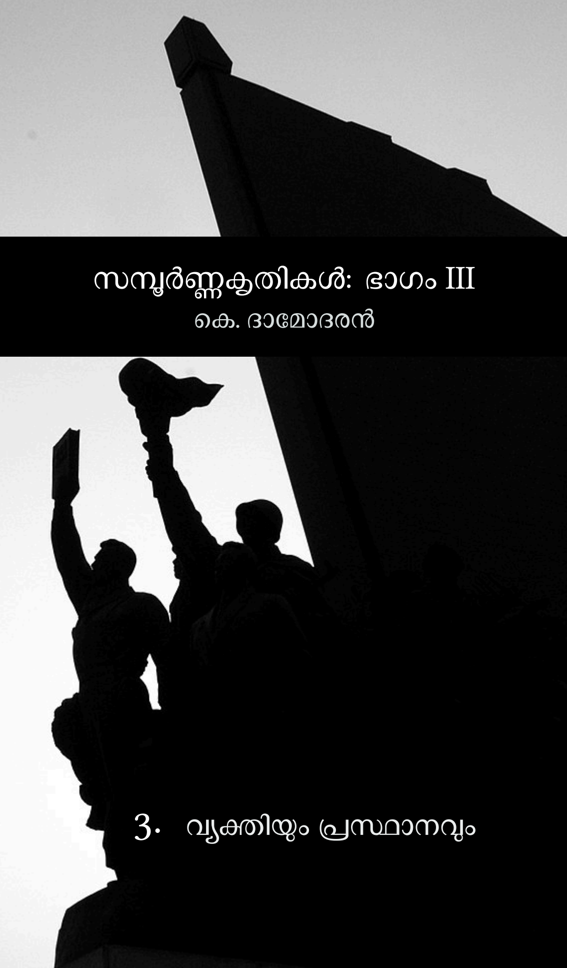

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം III

കെ. ദാമോദരൻ

3. വ്യക്തിയും പ്രസ്ഥാനവും

സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ: ഭാഗം III

കെ. ദാമോദരൻ

(മലയാളം: രാഷ്ട്രീയം, ചരിത്രം)

കെ. ദാമോദരൻ എഡിറ്റോറിയൽ കമ്മിറ്റി

- ആന്റണി തോമസ്
- സി. എൻ. ജയദേവൻ
- എം. പി. അച്യുതൻ
- ഐ. വി. ശശാങ്കൻ
- ഡോ. വള്ളിക്കാവ് മോഹൻദാസ്

© 2009–2020 Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd., Trivandrum, owned by Communist Party of India, Trivandrum.

Printed editions published by Prabhatham Printing & Publishing Co. (P) Ltd.

First published in print media 2009.

The electronic versions are released under the provisions of Creative Commons Attribution By Share Alike license for free download and usage.

The electronic versions were generated from sources marked up in LaTeX in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using XeTeX from TeXLive 2020. The base font used was traditional script of Rachana, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by Rachana Institute of Typography. The font used for Latin script was Linux Libertine developed by Philipp H. Poll.

Cover: Mansu Hill Grand Monument, a picture of sculpture by Jennybento. The image is taken from Wikimedia Commons and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ഉള്ളടക്കം

3 വ്യക്തിയും പ്രസ്ഥാനവും 1

1 എന്താണ് ശരി? 2

2 ചില ചോദ്യങ്ങൾ 3

3 മാർക്സിസത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ 4

4 വ്യക്തിപരമായ കഴിവുകളും സാമൂഹ്യവശങ്ങളും 5

5 ബഹുജനങ്ങളുടെ പിൻബലം 6

6 ചരിത്രഘട്ടത്തിലെ നേതാക്കൻമാർ . 7

7 സ്റ്റാലിനെ പറ്റിയത് 8

8 സാമൂഹ്യമായ നിലനിൽപും വ്യക്തിപരമായ നിലനിൽപും 9

9 വ്യക്തിയുടെ താൽപര്യങ്ങളും സമുദായത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങളും . . 10

10 സാമൂഹ്യവും സംഘടനാപരവുമായ നടപടികൾ 11

11 ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സമരം 12

3

വ്യക്തിയും പ്രസ്ഥാനവും

മനുഷ്യൻ നന്നായാലേ സമുദായം നന്നാവൂ എന്നും, സമുദായം നന്നായാലേ മനുഷ്യൻ നന്നാവൂ എന്നും പരസ്പരവിരുദ്ധങ്ങളായ രണ്ട് ചിന്താഗതികളുണ്ട്. ഒരു കൂട്ടർ വാദിക്കുന്നു; സമൂഹമെന്നത് വ്യക്തികളുടെ ആകെത്തുകയാണ്, അതുകൊണ്ട് സമൂഹത്തിന്റെ പൂർണത അതിലടങ്ങിയ വ്യക്തികളുടെ പൂർണതയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കും. 'വ്യക്തിത്വത്തിന്റെ സൗന്ദര്യം വളർത്തുക, സമുദായത്തിന്റെ വൈകൃതങ്ങളവസാനിച്ചുകൊള്ളും.' മറ്റേക്കൂട്ടർ മറുപടി പറയുന്നു: വ്യക്തി സമൂഹത്തിന്റെ ഒരു ഭാഗം മാത്രമാണ്. അതുകൊണ്ട് വ്യക്തിയുടെ പ്രശ്നത്തെ സാമൂഹ്യപ്രശ്നങ്ങളിൽ നിന്ന് ഒറ്റപ്പെടുത്തിയെടുക്കാൻ കഴിയില്ല. വ്യക്തിയുടെ വളർച്ച സമൂഹത്തിന്റെ വളർച്ചയെ ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു. പട്ടിണിയും തൊഴിലില്ലായ്മയും ചൂഷണവും അടിമത്തവും, അനുഭവിക്കുന്ന വ്യക്തിക്കു വളരാൻ കഴിയുകയില്ല. അതിനാൽ, ഇത്തരം സാമൂഹ്യവൈകൃതങ്ങളവസാനിപ്പിക്കുക, വ്യക്തിത്വം സൗന്ദര്യത്തിലേക്കും പൂർണതയിലേക്കും വികസിച്ചുകൊള്ളും.

1 എന്താണ് ശരി?

വ്യക്തിയുടെ മോചനത്തിലൂടെ സമുദായത്തിന്റെ മോചനം നേടാൻ ശ്രമിച്ച പല തത്വശാസ്ത്രങ്ങളും പ്രാചീനകാലം മുതൽക്കേ നിലനിന്നുപോന്നിട്ടുണ്ട്. യമനിയമാസനപ്രാണായാമപ്രത്യാഹാരധ്യാനധാരണസമാധികളിലൂടെയും അഹിംസ, സത്യം, അസ്തേയം, ബ്രഹ്മചര്യം, പരിഗ്രഹം എന്നിവയിലൂടെയും ചിത്തവൃത്തിനിരോധനം കൈവരുത്താനുപദേശിച്ച യോഗദർശനം ഈ ചിന്താഗതിയുടെ ഒരു മകുടോദാഹരണമാണ്.

എല്ലാത്തരം ദുഃഖങ്ങളുമവസാനിപ്പിച്ച് സുഖവും സംതൃപ്തിയും നേടാനുള്ള ഒരെളുപ്പവഴി ഭഗവത്ഗീത ചൂണ്ടിക്കാണിക്കുന്നു:

> ധ്യായതോ വിഷയാൻ പുംസഃ
> സംഗസ്തേഷൂപജായതേ,
> സംതാഗ്സംജായതേ കാമഃ
> കാമാത്ക്രോധോദ്ജായതേ
> ക്രോധാദ്ഭവതി സംമോഹഃ
> സംമോഹത് സ്മൃതിവിഭ്രമഃ
> സ്മൃതിഭ്രംശാദ്ബുദ്ധിനാശോ
> ബുദ്ധിനാശാത പ്രണശ്യതി.
> രാഗദ്വേഷവിയുക്തൈസ്തു
> വിഷയാനിന്ദ്രിയൈശ്വരൻ,
> ആത്മവശൈർവിധേയാത്മാ
> പ്രസാധമേധിഗച്ഛതി.
> പ്രസാദേ സർവ്വദുഃഖനാം
> ഹാനിരസ്യോപജായതേ,
> പ്രസന്നചേതാസോഹ്യാശു
> ബുദ്ധിപർയ്യവതിഷ്ഠതേ.
> (ഗീത, അധ്യായം 2, 62-65)

ജഗത് മിഥ്യയാണെന്നുവാദിച്ചവരെന്നപോലെതന്നെ പ്രപഞ്ചത്തിന്റെ വസ്തുനിഷ്ഠമായ നിലനിൽപ്പിൽ വിശ്വസിച്ചവരും, ജ്ഞാനയോഗികളെന്നപോലെതന്നെ കർമ്മയോഗികളും, വ്യക്തിയിലാണൂന്നിയത്. 'ബഹുജനഹിതായ ബഹുജനസുഖായ' എന്നുപദേശിച്ച ഗൗതമബുദ്ധൻ സർവ്വസംഗപരിത്യാഗികളായ ഭിക്ഷുക്കളുടെ സംഘമുണ്ടാക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ക്രിസ്തു, മുഹമ്മദ് മുതലായ മത പ്രവാചകൻമാരും മഹാത്മാഗാന്ധിയെപ്പോലുള്ള രാഷ്ട്രീയനേതാക്കൻമാരും വ്യക്തിയുടെ ഉത്കൃഷ്ടതകളെ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് സാമൂഹ്യപരിവർത്തനം നേടാൻ ശ്രമിച്ചവരാണ്. ഇതുകൊണ്ടൊന്നും യാതൊരു ഗുണവുമുണ്ടായിട്ടില്ലെന്ന പറഞ്ഞുകൂടാ. അവിടെയും ഇവിടെയുമായി അനേകം വ്യക്തികളിൽ ഉത്കൃഷ്ടതകളെ തട്ടിയുണർത്താൻ ഈ പ്രസ്ഥാനങ്ങൾക്ക് സാധിച്ചിട്ടുണ്ട്. പക്ഷേ, സമുദായത്തിന്റെയാകെ വൈകൃതങ്ങളവസാനിച്ചിട്ടില്ലെന്നതു തീർച്ചയാണ്. ബുദ്ധന്റെയും ക്രിസ്തുവിന്റെയും മുഹമ്മദിന്റെയും പേരിൽ സാർവലൗകികങ്ങളായ മതങ്ങൾ കെട്ടിപ്പടുക്കപ്പെട്ടു. കോടിക്കണക്കിലുള്ള ജനങ്ങൾ അവരുടെ അനുയായികളായിത്തീർന്നു. മഹാത്മാഗാന്ധി രാഷ്ട്രപിതാവായി വാഴ്ത്തപ്പെട്ടു. പക്ഷേ, അതോടൊപ്പം വ്യക്തിയുടെ ദുർഗ്ഗുണങ്ങളും സമുദായത്തിന്റെ വൈകൃതങ്ങളും അവസാനിച്ചുവോ? മതപ്രവാചകരുടെയും രാഷ്ട്രപിതാവിന്റെയും പേരുകൾ ഉച്ചത്തിലുച്ചരിച്ചുകൊണ്ട് കളവും കൊള്ളയും നടത്തി സ്വന്തം സ്വാർത്ഥം നേടാൻ ശ്രമിക്കുന്ന വ്യക്തികളുടെ എണ്ണം യഥാർഥത്തിൽ വർധിക്കുകയല്ലേ ചെയ്തിട്ടുള്ളത്?

ഇവിടെയാണ് രണ്ടാമത് പറഞ്ഞ ചിന്താഗതി തലയുയർത്തുന്നത്. മൃഗീയമായ സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളിൽ മാനുഷികമായ ഉൽകൃഷ്ടതകൾക്കു വികസിക്കാൻ കഴിയില്ല. അതുകൊണ്ട്, ആദ്യം സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളെ മാറ്റിമറിയ്ക്കുക. ഉൽപാദനോപകരണങ്ങൾ സ്വാകര്യസ്വത്തുടമയിലിരിക്കുന്നതിന്റെ ഫലമായുളവാകുന്ന പട്ടിണിയും തൊഴിലില്ലായ്മയും അസമത്വങ്ങളും ചൂഷണങ്ങളുമാണ് വ്യക്തിത്വത്തെ അരച്ചുചതയ്ക്കുന്നത്. അതുകൊണ്ട് മുതലാളിത്തമവസാനിപ്പിക്കുക. വ്യക്തിയെ പൂർണ്ണനാക്കാനുള്ള പരിശ്രമങ്ങൾകൊണ്ട് മുതലാളിത്തത്തിന്റെ ആഭ്യന്തരവൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ നീക്കംചെയ്യാൻ സാധിക്കില്ല. നേരെമറിച്ച് മുതലാളിത്തമവസാനിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുമാത്രമേ വ്യക്തിയെ പൂർണനാക്കാൻ കഴിയൂ. അതുകൊണ്ട് സോഷ്യലിസം സ്ഥാപിച്ച് സമുദായത്തെയാകെ, സമുദായത്തിലെ ചില വ്യക്തികളേയും സുഖത്തിലേക്കും സംതൃപ്തിയിലേക്കും ഉൽകൃഷ്ടതയിലേക്കും പരിപൂർണതയിലേക്കും നയിക്കുക.

2 ചില ചോദ്യങ്ങൾ

ഈ വാദത്തിനു മറുപടിയായി നാലു ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിയ്ക്കപ്പെട്ടേയ്ക്കാം:-

ഒന്ന്: സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങൾ അനുകൂലമാകുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം വ്യക്തികൾ നന്നായിക്കൊള്ളണമെന്നുണ്ടോ? ധാരാളം സ്വത്തുക്കളുള്ളവർക്കിടയിൽപ്പോലും സ്വാർഥവും ക്രൂരതകളും കളവും കൊലപാതകങ്ങളും താന്തോന്നിത്തവും വ്യഭിചാരവും നടമാടാറില്ലേ?

രണ്ട്: മുതലാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിൽ നല്ല വ്യക്തികളാരുമില്ലേ? ചൂഷണവും മർദ്ദനവുമനുഭവിക്കുന്ന ജനങ്ങൾക്കിടയിൽ നിന്നുപോലും നിസ്വാർത്ഥരും ത്യാഗശീലരുമായ വിപ്ലവകാരികളും സത്യസന്ധരായ മനുഷ്യസ്നേഹികളും ഉയർന്നുവരാറില്ലേ?

മൂന്ന്: സോഷ്യലിസം സ്ഥാപിക്കുന്നതുകൊണ്ടുമാത്രം വ്യക്തി നന്നായിക്കൊള്ളണമെന്നുണ്ടോ? സോഷ്യലിസ്റ്റ് വിപ്ലവത്തിനു നേതൃത്വം നൽകിയവരിലൊരാളായ സ്റ്റാലിൻപോലും സ്വന്തം വ്യക്തിപ്രഭാവത്തിൽ മതിമയങ്ങിക്കൊണ്ടു നിരപരാധരായ അനേകം മനുഷ്യരെ അന്യായമായും നിർദയമായും കൊലചെയ്യുകയും വ്യക്തിസ്വാതന്ത്ര്യത്തെ ഇടിച്ചമർത്തുകയും ചെയ്തില്ലേ? സ്റ്റാലിനുണ്ടെന്ന് ലെനിൻ തുറന്നുപറഞ്ഞ വ്യക്തിപരമായ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾ സോഷ്യലിസ്റ്റ് വ്യവസ്ഥ ശക്തിപ്പെട്ടതിനുശേഷവും വർധിക്കുകയല്ലേ ചെയ്തത്?

നാല്: സാമൂഹ്യപരിവർത്തനങ്ങൾക്കുതന്നെ ഉന്നതൻമാരായ വ്യക്തികൾ ആവശ്യമില്ലേ? ബുദ്ധനും വിവേകാനന്ദനും നെപ്പോളിയനും ഗരിബാൾഡിയും ലെനിനും ഗാന്ധിയും അതുപോലെ മഹാൻമാരായ മറ്റു വ്യക്തികളല്ലേ സാമൂഹ്യപരിവർത്തനങ്ങൾക്കു നേതൃത്വം നൽകുകയും ചരിത്രത്തെ മാറ്റിമറിക്കുകയും ചെയ്തത്.

ഈ ചോദ്യങ്ങളോടൊപ്പംതന്നെ മാർക്സിസം-ലെനിനിസത്തിന്റെ നേർക്ക് ഇങ്ങനെ ചില ആക്ഷേപങ്ങൾ എടുത്തെറിയപ്പെടുകയും ചെയ്യുന്നു: മാർക്സിസത്തിൽ വ്യക്തിക്കു സ്ഥാനമില്ല. അതു സമുദായത്തിന്റെ പേരിൽ വ്യക്തിയെ ഇടിച്ചുതാഴ്ത്തുന്നു. സാമ്പത്തികശക്തികളാണ് മനുഷ്യന്റെ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നത് എന്നും സാമ്പത്തിക ഘടന മാറിയാൽ മനുഷ്യസ്വഭാവം തനിയെ മാറിക്കൊള്ളുമെന്നുള്ളതുമാണ് വാദിക്കുന്നത്. സാമൂഹ്യഘടനയെ മാറ്റിമറിയ്ക്കുന്ന ചരിത്രപുരുഷൻമാരെ അതവഗണിക്കുന്നു. മറ്റും മറ്റും.

3 മാർക്സിസത്തിന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ

ഈ ആരോപണങ്ങളിൽ എത്രത്തോളം കഴമ്പുണ്ട് എന്നാണ് ആദ്യം പരിശോധിക്കേണ്ടത്. ചരിത്രത്തിൽ വ്യക്തികൾ വഹിക്കുന്ന പങ്കിനെ മാർക്സിസം നിഷേധിക്കുന്നുണ്ടോ? വെറും സാമ്പത്തികഘടനയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റങ്ങളാണ് മനുഷ്യസ്വഭാവത്തെ നിർണയിക്കുന്നത് എന്നും മുതലാളിത്തമവസാനിപ്പിച്ച് സോഷ്യലിസം സ്ഥാപിച്ചാൽ വ്യക്തികൾ സ്വയം നന്നായിക്കൊള്ളുമെന്നുമാണോ മാർക്സിസം വാദിക്കുന്നത്? തീർച്ചയായുമല്ല. മാർക്സ് പറഞ്ഞതിതാണ്:

> “മനുഷ്യർ തങ്ങളുടെ സ്വന്തം ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നു; പക്ഷേ, അവർ തങ്ങൾക്കു തോന്നുന്നതുപോലെ അതങ്ങു സൃഷ്ടിക്കുകയല്ല ചെയ്യുന്നത്. തങ്ങൾ സ്വയം തിരഞ്ഞെടുക്കുന്ന സാഹചര്യത്തിലല്ല, പിന്നെയോ നിർദിഷ്ടവും നേരിട്ടുകാണപ്പെടുന്നതും ഭൂതകാലത്തിൽനിന്ന് ഉയർന്നുവന്നതുമായ സാഹചര്യത്തിലാണ് അവർ ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നത്.”

4 വ്യക്തിപരമായ കഴിവുകളും സാമൂഹ്യവശങ്ങളും

അപ്പോൾ, മാർക്സിസം വ്യക്തികൾക്ക് സമുദായത്തിലുള്ള സ്ഥാനത്തെ നിഷേധിക്കുന്നില്ല. നേരെമറിച്ച്, ചില സവിശേഷഗുണങ്ങളും, സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളും കഴിവുകളുമുള്ള വ്യക്തികൾ ചരിത്രത്തിന്റെ ഭാഗധേയത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്താൻ കഴിയുമെന്ന് അതുറപ്പിച്ചുപറയുന്നു. ചില പ്രത്യേക ഘട്ടങ്ങളിൽ ആ സ്വാധീനശക്തി വമ്പിച്ചതായിരിക്കുമെന്ന കാര്യത്തിൽ സംശയമില്ല. പക്ഷേ, ഇങ്ങിനെ സമുദായത്തിൽ സ്വാധീനം ചെലുത്താനുള്ള സാധ്യത വ്യക്തികളുടെ കഴിവുകളെയും ഗുണങ്ങളെയും മാത്രമല്ല ആശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നത്. അത് സാമൂഹ്യഘടനയേയും സാമൂഹ്യശക്തികൾ തമ്മിലുള്ള ബന്ധങ്ങളെയും സാമൂഹ്യവളർച്ചയുടെ സാഹചര്യങ്ങളെയുമെല്ലാമാശ്രയിച്ചിരിക്കുന്നു.

മാർക്സിസത്തിന്റെ ഈ നിലപാടിനെ ലളിതമായ ഒരു ദാഹരണം കൊണ്ട് പ്ലേഖനോവ് വിശദീകരിക്കുകയുണ്ടായി.

> "പ്രത്യേകപ്രതിഭയോടുകൂടിയ ഒരു മനുഷ്യന് അതുപയോഗിച്ച് സംഭവഗതികളിൽ ഗണ്യമായ സ്വാധീനം ചെലുത്താൻ കഴിയണമെങ്കിൽ രണ്ട് ഉപാധികൾ ആവശ്യമാണ്. ഒന്നാമതായി. ഈ പ്രതിഭ അയാളെ, മറ്റാരെക്കാളുമധികം, സാമൂഹ്യാവശ്യങ്ങളുമായി പൊരുത്തപ്പെടുത്തണം. സൈനികമായ സ്വന്തം പ്രതിഭാശക്തിക്കു പകരം സംഗീതത്തിലുള്ള ബീത്തോവന്റെ കഴിവുകളാണ് നെപ്പോളിയനുണ്ടായിരുന്നതെങ്കിൽ അദ്ദേഹം ഒരു ചക്രവർത്തിയായിത്തീരുകയില്ല എന്നു തീർച്ചയാണ്. രണ്ടാമതായി, ഒരു നിർദിഷ്ട സന്ദർഭത്തിൽ ഉപയോഗകരവും അത്യാവശ്യവുമായിത്തീരുന്ന പ്രതിഭാശക്തി കൈവശമുള്ള മനുഷ്യനെ നിലവിലുള്ള സാമൂഹ്യഘടന തടഞ്ഞുനിർത്തരുത്. ഫ്രാൻസിന്റെ പഴയ സാമൂഹ്യഘടന ഒരെഴുപത്തഞ്ചുവർഷം കൂടി നിലനിന്നിരുന്നെങ്കിൽ അതേ നെപ്പോളിയൻ അജ്ഞാതനായ ഒരു ജനറൽ ആയി, വെറുമൊരു കേണൽ ബോണോപ്പാർട്ട് ആയി, മരിച്ചുപോകുമായിരുന്നു." (ദി റോൾ ഓഫ് ദി ഇൻഡിവിഡ്വൽ ഇൻ ഹിസ്റ്ററി എന്ന പുസ്തകത്തിൽ).

5 ബഹുജനങ്ങളുടെ പിൻബലം

എന്നാൽ, ഏതാനും വ്യക്തികൾക്ക്, അവർ എത്രതന്നെ മഹാൻമാരും പ്രതിഭാശാലികളും ഉൽകൃഷ്ടഗുണമുള്ളവരുമായിക്കൊള്ളട്ടെ, ബഹുജനങ്ങളുടെ പിൻബലമില്ലാതെ, ഒറ്റയ്ക്ക് സാമൂഹ്യപരിവർത്തനങ്ങളുണ്ടാക്കാൻ കഴിയില്ല. സംഭവങ്ങളുടെ ഉപരിതലത്തിൽ കാണപ്പെടുന്ന നേതാക്കൻമാർ ചരിത്രത്തിന്റെ പ്രേരകശക്തികളാണെന്നും അവരാണ് ചരിത്രത്തെ സൃഷ്ടിക്കുന്നത് എന്നും ചിലപ്പോൾ തോന്നിപ്പോയേക്കാം. പക്ഷേ, യഥാർഥത്തിൽ ബഹുജനങ്ങളാണ് സാമൂഹ്യപ്രവർത്തനങ്ങളുടെ പ്രേരകശക്തി. ബഹുജനങ്ങളാണ് ചരിത്രത്തിന്റെ ഗതി നിർണയിക്കുന്നത്. ഫ്രാൻസിൽ ഫ്യൂഡലിസം നശിപ്പിച്ച് മുതലാളിത്തം സ്ഥാപിച്ചത് റൂസോ, വോൾട്ടയാർ, റോബസ്പിയർ, മറോ തുടങ്ങിയ മഹാൻമാരായ ഏതാനും വ്യക്തികൾ മാത്രമല്ല. ലക്ഷക്കണക്കിനുള്ള സാധാരണക്കാരായ ബഹുജനങ്ങൾ പങ്കെടുത്തു നടത്തിയ ഒരു സാമൂഹ്യവിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലമായിരുന്നു അത്. കൃഷിക്കാർ, പട്ടാളക്കാർ, ഇടത്തരക്കാർ മുതലായ വിഭാഗങ്ങളുമായി യോജിച്ചുകൊണ്ട് തൊഴിലാളി ബഹുജനങ്ങൾ നടത്തിയ വിപ്ലവത്തിന്റെ ഫലമായിട്ടാണ് റഷ്യയിൽ സോഷ്യലിസം വിജയിച്ചത്. ബഹുജനങ്ങൾ നടത്തിയ ത്യാഗോജ്ജ്വലമായ സമരങ്ങളുടെ ഫലമായിട്ടാണ് ഇന്ത്യ സ്വതന്ത്രയായത്. വിപ്ലവസമരങ്ങളുടെ ഫലമായി അധികാരത്തിൽ വരുന്നത് ഏതു വർഗമായാലും ശരി, ഏതു നേതാക്കൻമാരായാലും ശരി, എല്ലായിടത്തും അവരുടെ പ്രേരകശക്തി ബഹുജനങ്ങളാണ് എന്നു കാണാം.

പക്ഷേ, അതേസമയത്തുതന്നെ ബഹുജനങ്ങൾ മാത്രമുണ്ടായാൽ പോരാ, അവരെ ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു നയിക്കാൻ കെൽപുള്ള നേതാക്കൾ കൂടിയുണ്ടാവണം, ലെനിൻ ഉറപ്പിച്ചുപറഞ്ഞപോലെ, ‘പ്രസ്ഥാനത്തെ സംഘടിപ്പിയ്ക്കാനും നയിക്കാനും കെൽപ്പുള്ള പരിപക്വരായ പ്രതിനിധികളേയും നേതാക്കൻമാരേയും സൃഷ്ടിയ്ക്കാത്ത ഒരൊറ്റ വർഗമെങ്കിലും ചരിത്രത്തിൽ ആധിപത്യം നേടിയിട്ടില്ല.’

6 ചരിത്രഘട്ടത്തിലെ നേതാക്കൻമാർ

സാമൂഹ്യപരിസ്ഥിതികളാലും സാമൂഹ്യശക്തികളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളാലും നിർണയിക്കപ്പെടുന്ന മുഖ്യകടമകളെന്തൊക്കെയാണെന്ന് മനസ്സിലാക്കിക്കൊണ്ട് ബഹുജനങ്ങളെ സംഘടിപ്പിച്ചും ലക്ഷ്യത്തിലേക്കു നയിക്കാനും കഴിവുള്ള വ്യക്തികൾ ചരിത്രത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും നേതാക്കൻമാരായി ഉയർന്നുവരുന്നു.

നേതാക്കൻമാരായിത്തീരുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് ചില പ്രത്യേകമായ കഴിവുകളും ചില പ്രത്യേകമായ സ്വഭാവഗുണങ്ങളുമുണ്ടായിരിക്കും. അതുകൊണ്ടാണല്ലോ അവർ നേതാക്കൻമാരായി അംഗീകരിക്കപ്പെടുന്നത്. എന്നാൽ ഈ കഴിവുകളും സ്വഭാവഗുണങ്ങളും പ്രായോഗികരംഗത്തിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടണമെങ്കിൽ അതിനു പറ്റിയ സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളുണ്ടാവണം. അനുകൂലമായ സാഹചര്യങ്ങളില്ലെങ്കിൽ എത്രവലിയ പ്രതിഭാശാലിയ്ക്കും നേതാവായിത്തീരാൻ കഴിയില്ല.

ഇങ്ങനെ സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങൾക്കു യോജിച്ചമട്ടിൽ, പ്രത്യേകമായ സ്വഭാവഗുണങ്ങളും സാമൂഹ്യകടമകൾ നിറവേറ്റാനുള്ള കഴിവുകളുമുള്ളതിന്റെ ഫലമായി നേതൃത്വത്തിലേക്കുയരുന്ന വ്യക്തികൾ ബഹുജനങ്ങളാൽ ആദരിക്കപ്പെടുകയും ബഹുമാനിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്യുക സ്വാഭാവികമത്രേ. പക്ഷേ, അമിതമായ വീരാരാധന ചിലപ്പോൾ അപകടകരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുണ്ടാക്കിയെന്നു വരാം.

നേതാവ് അസാമാന്യമായ കഴിവുള്ളവനാണ്, ചരിത്രം സൃഷ്ടിക്കുന്നവനാണ്, ജനങ്ങളുടെ പ്രശ്നങ്ങളെല്ലാം പരിഹരിക്കാൻ കെൽപ്പുള്ളവനാണ്. മഹാനായ നേതാവിൽ അചഞ്ചലമായ വിശ്വാസമർപ്പിക്കുകയും അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർദേശങ്ങളെ അന്ധമായി അനുസരിക്കുകയും ചെയ്താൽമതി, എല്ലാം ശരിയായിക്കൊള്ളും. സാധാരണ മെമ്പർമാരോ ബഹുജനങ്ങളോ സ്വന്തമായി ചിന്തിക്കുകയോ പഠിക്കുകയോ മുൻകയ്യെടുത്ത് പ്രവർത്തിക്കുകയോ ചെയ്യേണ്ടതില്ല. എന്തെന്നാൽ സംഭവഗതികൾക്കു രൂപംകൊടുക്കേണ്ട ചുമതല ജനങ്ങൾക്കല്ല, നേതാവിനാണ്. തൊഴിലാളികൾക്കു വല്ല അടിയന്തിരാവശ്യങ്ങളുമുണ്ടോ? പ്രാദേശിക നേതാവ് ഫോണെടുത്ത് തൊഴിൽകാര്യമന്ത്രിയോട് സംസാരിച്ചാൽ മതി. ജന്മി കൃഷിക്കാരനെ ഒഴിപ്പിച്ചുവോ? സാരമില്ല. റവന്യൂമന്ത്രിയെ വിവരമറിയിക്കുക. പോലീസ് ഇൻസ്പെക്ടർ ആരെയെങ്കിലും മർദ്ദിച്ചുവോ? അതിനു പോലീസ് മന്ത്രിയുണ്ട്. മറ്റെന്തെങ്കിലും ആവശ്യമുണ്ടോ? എല്ലാ കാര്യങ്ങളും നേതാവിനോട് പറയുക — വ്യക്ത്യാരാധനയിൽ നിന്നും നേതൃപൂജയിൽ നിന്നും ഉളവാകുന്ന ഇത്തരം ചിന്താഗതികൾ സാമൂഹ്യജീവിതത്തെ മരവിപ്പിക്കുകയും വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങളെ മന്ദീഭവിപ്പിക്കുകയും മുൻകയ്യെടുത്തു പ്രവർത്തിക്കാനുള്ള ബഹുജനങ്ങളുടെ കഴിവിനെ നശിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യും.

ചിലപ്പോൾ നേതാക്കൻമാർതന്നെ തങ്ങളുടെ സ്വന്തം വ്യക്തിത്വത്തിന് അമിതമായ പ്രാധാന്യം സ്വയം കൽപ്പിക്കാൻ തുടങ്ങിയെന്നുവരും. അനുയായികളുടെ ജയജയവിളികളും പത്രപംക്തികളിലെ പ്രസിദ്ധീകരണങ്ങളും നേതാക്കൻമാരെന്ന നിലയ്ക്ക് തങ്ങൾക്കുലഭിച്ചിട്ടുള്ള പ്രത്യേകാധികാരങ്ങളും അവരുടെ തലയ്ക്കു ലഹരിപിടിപ്പിച്ചുവെന്നുവരും. ബഹുജനങ്ങളുടെ ദൈനംദിനജീവിതത്തിൽ നിന്നും സമരാനുഭവങ്ങളിൽ നിന്നും തങ്ങൾക്കു യാതൊരു പാഠവും പഠിക്കാനില്ലെന്നും തങ്ങളാണ് ജനങ്ങളുടെ ഭാഗധേയം നിശ്ചയിക്കുന്നതെന്നും അവർ വിചാരിക്കുന്നു. അവസരം കിട്ടിയാൽ അവർ അസഹിഷ്ണുതയുടെയും ധാർഷ്ട്യത്തിന്റെയും കിരീടങ്ങളെടുത്തു ധരിക്കാൻ തുടങ്ങിയെന്നു വരും.

ഇതു കൂടുതൽ അപകടകരമായ പ്രത്യാഘാതങ്ങളുണ്ടാക്കും. എന്തുകൊണ്ടെന്നാൽ, ബഹുജനങ്ങൾക്കിടയിൽ ജീവിച്ചുകൊണ്ടും മർദനങ്ങളെ നേരിട്ടുകൊണ്ടും വിപ്ലവപ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തിയിരുന്ന കാലത്ത് പത്തിതാഴ്ത്തിക്കിടന്നിരുന്ന വ്യക്തിപരമായ ദുർഗ്ഗുണങ്ങൾ പലതും വ്യക്തിപൂജയുടെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ പതിൻമടങ്ങു ശക്തിയോടുകൂടി പുറത്തുവന്നുവെന്നുവരും.

7 സ്റ്റാലിനെ പറ്റിയത്

അതാണ് സ്റ്റാലിന് സംഭവിച്ചത്. തൊഴിലാളിവർഗ്ഗത്തോടും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പ്രസ്ഥാനത്തോടുമുള്ള കൂറ്, അഗാധമായ താത്വികജ്ഞാനം, ബഹുജനങ്ങളെ സംഘടിപ്പിക്കാനും അവരുടെ സമരങ്ങൾക്ക് നേതൃത്വം നൽകുവാനുമുള്ള അസാമാന്യമായ കഴിവ്, ഊർജ്ജസ്വലമായ മനശ്ശക്തി എന്നിങ്ങനെ പല സത്ഗുണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടാണ് സ്റ്റാലിൻ ഒരനിഷേധ്യനേതാവായിത്തീർന്നത്. പക്ഷേ, ഈ ഗുണങ്ങളോടൊപ്പംതന്നെ മറ്റുള്ളവരുടെ അഭിപ്രായങ്ങളോടുള്ള അസഹിഷ്ണുത, പ്രവർത്തകൻമാരെപ്പറ്റിയുള്ള അനാരോഗ്യകരമായ ദുശ്ശങ്കകൾ, ധാർഷ്ട്യം, നിർദ്ദയത, നേതൃത്വഭ്രമം എന്നിങ്ങനെയുള്ള ദുർഗ്ഗുണങ്ങളുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യകാലത്ത് ഉപരിതലത്തിലേക്കു പൊന്തിവരാൻ മടിച്ച ഈ ദുഃസ്വഭാവങ്ങൾ വ്യക്തിപൂജയുടെ അന്തരീക്ഷത്തിൽ ഊക്കോടെ പുറത്തുചാടാൻ തുടങ്ങി. തൽഫലമായി സോഷ്യലിസ്റ്റ് സമുദായത്തിന്റെ പുരോഗതിക്ക് വലിയ ഹാനി നേരിടുകയും ചെയ്തു.

8 സാമൂഹ്യമായ നിലനിൽപും വ്യക്തിപരമായ നിലനിൽപും

അപ്പോൾ, വ്യക്തിയുടെ വളർച്ചയെ തടഞ്ഞുനിർത്തുകയും മാനുഷികങ്ങളായ ഉൽകൃഷ്ടതകളെ വരിഞ്ഞുകെട്ടുകയും ചെയ്യുന്ന പ്രതികൂലസാഹചര്യങ്ങളെ തള്ളിനീക്കാൻ സോഷ്യലിസ്റ്റ് വ്യവസ്ഥയ്ക്ക് സാധിക്കുമെന്നു പറയുന്നത് ശരിയാണ്. എന്നാൽ ബഹുജനസമരങ്ങൾക്കു ധീരവും ക്രിയാത്മകവുമായ നേതൃത്വം നൽകുകയും പങ്കെടുക്കുകയും ചെയ്തുവെന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം മനുഷ്യൻ സൽഗ്ഗുണസമ്പന്നനായിത്തീർന്നുകൊള്ളണമെന്നില്ല.

വ്യക്തി സമുദായത്തിന്റെ ഭാഗമാണെന്നുള്ളതു ശരിതന്നെ. പക്ഷേ, സമൂഹത്തിന്റെ യാന്ത്രികമായ ഒരു ഘടകമല്ല. മറ്റൊരുവിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, വ്യക്തിക്ക് സാമൂഹ്യമായ നിലനിൽപു മാത്രമല്ല, വ്യക്തിപരമായ നിലനിൽപുമുണ്ട്. വ്യക്തിയുടെ ശരീരഘടനയിലും മാനസികഘടനയിലും ജീവിതരീതിയിലുമെല്ലാം സാമൂഹ്യജീവിതത്തിന്റെ സ്വാധീനം കാണാൻ കഴിയുമെന്നുള്ളതു ശരിയാണ്. പക്ഷേ, അതേസമയത്തുതന്നെ, അവ വ്യക്തിപരം കൂടിയാണ്. വ്യക്തിയുടെ ആത്മനിഷ്ഠമായ ആശയാഭിലാഷങ്ങൾ, വികാരവിചാരങ്ങൾ, ഇഷ്ടാനിഷ്ടങ്ങൾ, അഭിപ്രായഗതികൾ, വീക്ഷണഗതികൾ, ജ്ഞാനത്തിന്റെയും ബോധത്തിന്റെയും നിലവാരം, ധാർമികബോധം, പ്രവർത്തനരീതികൾ മുതലായവയെല്ലാം സാമൂഹ്യജീവിതത്തിലും സ്വാധീനം ചെലുത്തുന്നു. വിപ്ലവപ്രസ്ഥാനങ്ങളിൽ പങ്കെടുക്കുകയും നേതൃത്വത്തിലേക്കുയരുകയും ചെയ്തുവെന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം വ്യക്തിപരമായ ഈ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങൾ അന്തർധാനം ചെയ്യുകയില്ല. ചിലപ്പോൾ അവ പ്രകാശിപ്പിക്കാൻ കഴിയാതെ മങ്ങിക്കിടന്നു എന്നുവരാം. മറ്റുചിലപ്പോൾ ഊക്കോടുകൂടി ഉപരിതലത്തിലേക്കു പൊന്തിവന്നുവെന്നും വരാം.

9 വ്യക്തിയുടെ താൽപര്യങ്ങളും സമുദായത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങളും

ഇത്തരം സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളുൾക്കൊള്ളുന്ന വ്യക്തിയുടെ താൽപര്യങ്ങളും സമൂഹത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങളും തമ്മിൽ ചിലപ്പോൾ വൈരുദ്ധ്യങ്ങളുണ്ടായെന്നു വരും. വ്യക്തിയുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളും സമുദായത്തിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളും തമ്മിൽ സംഘട്ടനങ്ങളുണ്ടായേയ്ക്കും. അത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ, സമൂഹത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങളോടു നീതികാണിക്കാൻ കഴിയാത്ത വ്യക്തി നേതൃത്വത്തിൽ നിന്നു പുറന്തള്ളപ്പെടും; അല്ലെങ്കിൽ ബഹുജനങ്ങളും സമൂഹത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങൾ വ്യക്തിയുടെ താൽപര്യങ്ങൾക്കു വേണ്ടി ബലികഴിക്കപ്പെടും. വ്യക്തി തന്റെ സങ്കുചിത സ്വാർത്ഥതകൾക്കു വേണ്ടി പ്രസ്ഥാനത്തെ ഉപയോഗപ്പെടുത്തും.

ചിലപ്പോൾ, ഈ വൈരുദ്ധ്യങ്ങൾ അത്ര പ്രകടമായെന്നു വരില്ല. വ്യക്തിയുടെ ഉദ്ദേശവും, ജനങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശങ്ങളും തമ്മിൽ വ്യത്യാസമൊന്നുമില്ലെന്നു തോന്നും. ഉദാഹരണത്തിന്, ഏതെങ്കിലുമൊരു പ്രദേശത്തെ ജനങ്ങൾക്ക് ഒരു പള്ളിക്കൂടമോ, റോഡോ കിട്ടാൻ വേണ്ടി നേതാവു മുൻകയ്യെടുത്തു പരിശ്രമിക്കുന്നു. തീർച്ചയായും ജനങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങളാണവ. കഷ്ടപ്പെടുന്ന ജനവിഭാഗങ്ങളുടെ ആവശ്യങ്ങൾ നേടാൻ വേണ്ടി നേതാവ് പ്രക്ഷോഭങ്ങളും സമരങ്ങളും നയിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ഇതെല്ലായ്പ്പോഴും നിസ്വാർത്ഥമായ പ്രവർത്തനമായിക്കൊള്ളണമെന്നില്ല. നേതാവിന്റെ ഒരു കണ്ണ് ജനങ്ങളുടെ കഷ്ടപ്പാടിലായിരിക്കും, മറ്റേക്കണ്ണ് വോട്ടുപെട്ടിയിലും! ഒരു തരം ഇരട്ട കുറാണിത്. പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി നിലകൊള്ളുന്നു. അതേസമയത്തു തന്നെ സ്വന്തം കാര്യം നേടാൻ നോക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. പക്ഷേ, ചിലപ്പോൾ വ്യക്തിയുടെ താൽപ്പര്യങ്ങൾക്കു മുൻതൂക്കം നൽകപ്പെടുന്നു. അത്തരം സന്ദർഭങ്ങളിലാണ് വൈരുദ്ധ്യം പ്രകടമായിത്തീരുക.

10 സാമൂഹ്യവും സംഘടനാപരവുമായ നടപടികൾ

അപ്പോൾ, സാമൂഹ്യജീവിതവും സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളുമാണ് വ്യക്തിയുടെ സ്വഭാവഗുണങ്ങളെ രൂപപ്പെടുത്തുന്നത് എന്ന വാദം സത്യത്തിന്റെ ഒരു വശം മാത്രമാണ്. സാഹചര്യങ്ങൾ മനുഷ്യന്റെ വളർച്ചയെ സഹായിക്കുക മാത്രമാണ് ചെയ്യുന്നത്. എന്നാൽ ഓരോ പ്രത്യേക സാഹചര്യത്തിലും എന്തു നിലപാട് കൈക്കൊള്ളണമെന്ന് സ്വന്തം ഇഷ്ടം അനുസരിച്ച് തീരുമാനിക്കാൻ അയാൾക്ക് സാധിക്കുന്നു. സാമൂഹ്യസാഹചര്യങ്ങളാലും സാമൂഹ്യകടമകളാലും നിർണ്ണയിക്കപ്പെടുന്ന ധാർമ്മികമൂല്യങ്ങളെന്നനിലയ്ക്ക് സ്വീകരിയ്ക്കാനോ സ്വീകരിയ്ക്കാതിരിക്കാനോ വ്യക്തിക്കു സാധിച്ചുവെന്നു വരും. അതുകൊണ്ട്, ധാർമികമൂല്യം ഒരു സാമൂഹ്യപ്രശ്നം മാത്രമല്ല, വ്യക്തിപരമായ പ്രശ്നം കൂടിയാണ്. ഈ അവസ്ഥയെ ഉൽകൃഷ്ടതയിലേക്കും പൂർണ്ണതയിലേക്കും നയിക്കണമെങ്കിൽ സാമൂഹ്യമായ സമീപനം മാത്രം പോരാ, വ്യക്തിപരമായ സമീപനം കൂടി വേണം.

ബഹുജനങ്ങൾക്കു മുൻകയ്യെടുത്തുപ്രവർത്തിക്കാനുള്ള അന്തരീക്ഷമുണ്ടാക്കുക, നയപരിപാടികൾ രൂപവൽക്കരിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ സാധാരണ മെമ്പർമാർക്കുള്ള അവകാശം നടപ്പിൽവരുത്തുക, ജനാധിപത്യതത്വങ്ങളെ കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിൽവരുത്തുക, ജനങ്ങളുമായുള്ള ദൈനംദിനബന്ധങ്ങൾ സുദൃഢമാക്കുക, ചുവട്ടിൽ നിന്നുള്ള വിമർശനങ്ങൾക്ക് പ്രോത്സാഹനം നൽകുക, പരസ്പരം സഹകരിച്ചുകൊണ്ടുള്ള കൂട്ടായ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വ്യക്തിപരമായ ഉത്തരവാദിത്വം നടപ്പിലാക്കുക, ഏതെങ്കിലും വ്യക്തികളുടെ കയ്യിൽ അമിതമായ അധികാരങ്ങൾ കേന്ദ്രീകരിക്കുന്നതിനെ തടയുക, ചുവട്ടിലുള്ള പ്രവർത്തകൻമാർക്ക് നേതാക്കൻമാരായി ഉയരാനുള്ള സൗകര്യങ്ങളും സാഹചര്യങ്ങളുമുണ്ടാക്കുക, വ്യക്തികളുടെ സ്വഭാവഗുണങ്ങളെ വളർത്താൻ പറ്റിയ പെരുമാറ്റച്ചട്ടങ്ങളുണ്ടാക്കുകയും ആ ചട്ടങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ജീവിതത്തെ ക്രമീകരിക്കുകയും ചെയ്യുക — സാമൂഹ്യവും സംഘടനാപരവുമായ ഇത്തരം നടപടികളുടെ പ്രാധാന്യത്തെ ഒരിക്കലും കുറച്ചുകാണാൻ പാടില്ല, പക്ഷേ, അതോടൊപ്പം തന്നെ വ്യക്തിപരമായ സമീപനത്തിനും പ്രാധാന്യം നൽകേണ്ടതാവശ്യമാണ്.

സമൂഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യവും വ്യക്തിയുടെ ലക്ഷ്യവും തമ്മിൽ പൊരുത്തമുണ്ടാവുകയെന്നതാണ് ഏറ്റവും പ്രധാനമായ കാര്യം. ഇതിന് സമൂഹത്തിന്റെ ലക്ഷ്യമെന്താണെന്നതിനെപ്പറ്റിയുള്ള ബോധമുണ്ടായാൽ മാത്രം പോരാ. ആ ലക്ഷ്യം എങ്ങിനെ നേടണമെന്നതിനെപ്പറ്റിയും വ്യക്തമായ ബോധമുണ്ടായിരിക്കണം. സോഷ്യലിസമാണ് ലക്ഷ്യം എന്നു പറഞ്ഞാൽ പോരാ. വ്യക്തിയുടെ ദൈനംദിന പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആ ലക്ഷ്യം നേടാൻ എങ്ങനെ സഹായകരമായിത്തീരുമെന്നതിനെ സംബന്ധിച്ചും വ്യക്തമായ ബോധമാവശ്യമാണ്.

11 ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സമരം

സോഷ്യലിസത്തിലേക്കുള്ള പ്രയാണത്തിൽ ജനങ്ങൾക്കുണ്ടായിരിക്കേണ്ട ഒഴിച്ചുകൂടാൻ വയ്യാത്ത സ്വഭാവഗുണങ്ങൾ എന്തൊക്കെയായിരിക്കണമെന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച ബോധവും അത്രതന്നെ പ്രധാനമാണ്. നയിക്കുക എന്നുവച്ചാൽ സർക്കുലറയയ്ക്കുക എന്നുമാത്രമല്ല അർത്ഥം. മഹത്തായ ഒരു ലക്ഷ്യത്തിന്റെ സൗന്ദര്യം ബഹുജനങ്ങളുടെ ഹൃദയത്തിലേക്ക് പകർന്നുകൊടുക്കുകയും ആ ലക്ഷ്യത്തിനുവേണ്ടി പ്രവർത്തിയ്ക്കാനുള്ള ആവേശവും കഴിവും ത്യാഗബോധവും അവരിലുളവാക്കുകയും ചെയ്യുക എന്നുകൂടി അതിനർത്ഥമുണ്ട്. ബൗദ്ധികവും ധാർമ്മികവുമായ പാപ്പരത്തത്തിൽ കഴിഞ്ഞുകൂടുന്ന നേതാക്കൻമാർക്ക് ഈ കടമ നിറവേറ്റാൻ കഴിയില്ല. ലക്ഷ്യത്തോട് അചഞ്ചലമായ കൂറും പ്രസ്ഥാനത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങൾക്കുവേണ്ടി വ്യക്തിപരമായ താൽപര്യങ്ങൾ ബലികഴിക്കാനുള്ള ത്യാഗബോധവും മാർക്സിസത്തിലുള്ള അടിയുറച്ച വിശ്വാസവും അറിവുവർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള പരിശ്രമശീലവും ഉന്നതാദർശങ്ങളും ഉയർന്ന സൻമാർഗ്ഗിക സാംസ്കാരിക നിലവാരങ്ങളും, വിനയം, സത്യസന്ധത മുതലായ സ്വഭാവവിശേഷങ്ങളും എല്ലാമുള്ള വ്യക്തികൾക്കേ സോഷ്യലിസം പോലുള്ള മഹത്തായ ഒരു ലക്ഷ്യത്തിലേക്ക് ജനങ്ങളെ ഫലപ്രദമായി നയിക്കാൻ കഴിയുകയുള്ളു.

അങ്ങിനെ, സോഷ്യലിസത്തിനുവേണ്ടിയുള്ള സമരം ഉൽകൃഷ്ടഗുണങ്ങളോടുകൂടിയ മനുഷ്യരെ രൂപപ്പെടുത്താൻ വേണ്ടിയുള്ള സമരമായിത്തീരുന്നു. കൂലിയ്ക്കും നിലത്തിനും മറ്റടിയന്തിരാവശ്യങ്ങൾക്കും വേണ്ടിയുള്ള സമരങ്ങൾ സ്വഭാവശുദ്ധിക്കുവേണ്ടിയുള്ള സമരത്തിന്റെ അവിഭാജ്യഭാഗമായിത്തീരുന്നു. □

(നവയുഗം വാർഷിക പതിപ്പ്, 1962)

കെ. ദാമോദരൻ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ കേരളത്തിലെ സ്ഥാപകനേതാക്കളിൽ ഒരാളും മാർക്സിസ്റ്റ് സൈദ്ധാന്തികനും എഴുത്തുകാരനുമായിരുന്നു കെ. ദാമോദരൻ (ഫെബ്രുവരി 25, 1904–ജൂലൈ 3, 1976). മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ തിരൂർ വില്ലേജിൽ പൊറ്റൂർ ദേശത്ത് കീഴേടത്ത് എന്ന സമ്പന്ന നായർ കുടുംബത്തിൽ കിഴക്കിനിയേടത്ത് തുപ്പൻ നമ്പൂതിരിയുടേയും കീഴേടത്ത് നാരായണി അമ്മയുടേയും മകനായാണ് ദാമോദരൻ ജനിച്ചത്. കേരള മാർക്സ് എന്നാണ് അദ്ദേഹം വിശേഷിപ്പിക്കപ്പെട്ടിരുന്നത്. ‘പാട്ടബാക്കി’ എന്ന നാടകരചനയിലൂടെയും അദ്ദേഹം പ്രശസ്തനായി. കോഴിക്കോട് സാമൂതിരി കോളേജിൽ വിദ്യാർത്ഥിയായിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ ദേശീയപ്രസ്ഥാനങ്ങളോട് ആകർഷിക്കപ്പെട്ടു. നിയമലംഘന പ്രസ്ഥാനത്തിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു.

കാശിവിദ്യാപീഠത്തിലെ പഠനകാലഘട്ടം മാർക്സിസ്റ്റ് ആശയങ്ങളോട് താൽപര്യം വർദ്ധിപ്പിച്ചു. തികഞ്ഞ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനായാണ് കേരളത്തിൽ തിരിച്ചെത്തിയത്. പൊന്നാനി ബീഡിതൊഴിലാളി പണിമുടക്കിൽ പങ്കെടുത്ത് അറസ്റ്റ് വരിച്ചു. നവയുഗം വാരികയുടെ പത്രാധിപരായിരുന്നു. പാർട്ടി പിളർന്നപ്പോൾ സി. പി. ഐ.-യിൽ ഉറച്ചുനിന്നെങ്കിലും അവസാനകാലത്ത് പാർട്ടിയിൽ നിന്നും അകന്നു. ജവഹർലാൽ നെഹ്രു സർവ്വകലാശാലയിൽ ഇന്ത്യൻ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ചരിത്രം തയ്യാറാക്കാനുള്ള പഠനത്തിനിടെ 1976 ജൂലൈ 3-ന് അന്തരിച്ചു. പദ്മം ജീവിതപങ്കാളിയായിരുന്നു.

പിൻകുറിപ്പ്

- സായാഹ്ന പുറത്തിറക്കുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക് ടോപ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല. ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്മാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്മാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.

കെ ദാമോദരന്റെ സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ 3

ഫോൺ പതിപ്പുകളുടെ കണ്ണികൾ

1. സാമൂഹ്യ പരിവർത്തനങ്ങൾ
2. രണ്ടു ലോകങ്ങൾ
3. വ്യക്തിയും പ്രസ്ഥാനവും
4. സ്ത്രീയും പുരുഷനും
5. ധാർമ്മിക മൂല്യങ്ങൾ
6. മാർക്സിസവും ഭൗതികവാദവും
7. മാർക്സിസവും മതവിശ്വാസവും
8. യേശുക്രിസ്തു മോസ്ക്കോവിൽതന്നെ
9. ക്രിസ്തുവിന്റെ ഭക്തനോ ശത്രുവോ?
10. പ്രാർത്ഥനയും സാന്മാർഗ്ഗികബോധവും
11. പള്ളിക്കൂടത്തിലെ പ്രാർത്ഥന
12. അടിമത്തവും ക്രിസ്ത്യാനികളും
13. മാർക്സ് മുതൽ സ്റ്റാലിൻ വരെ
14. ലെനിന്റെ സംഭാവനകൾ
15. ഒക്ടോബർ വിപ്ലവത്തിന്റെ നേതൃശക്തി
16. തത്വവും പ്രയോഗവും തമ്മിലുള്ള വിടവുനീക്കണം

വെബ് പതിപ്പു കണ്ണികൾ

1. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 1
2. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 2
3. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 3
4. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 4
5. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 5
6. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 6
7. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 7
8. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 8
9. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 9
10. കെ ദാമോദരൻ: സമ്പൂർണ്ണകൃതികൾ ഭാഗം 10

സായാഹ്ന ഫൗണ്ടേഷൻ, ജഗതി, തിരുവനന്തപുരം 695014